

مقام معظم رهبری:

خسارت فقدان جوانان صمیمی پرتلاش، بزرگ و سنگین است

پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری: حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، فرمانده معظم کل قوا در پیامی به امیر سرلشکر سید عبدالرحیم موسوی، فرمانده کل ارتش ضمن تسلیت شهادت جمعی از دریادلان نیروی دریایی ارتش در حادثه درندگ شناور کنارک...

صفحه ۱۵

چهارشنبه ۲۴ اردیبهشت ۱۳۹۹ • ۱۹ رمضان ۱۴۴۱ • ۱۳ می ۲۰۲۰

تیتراها

واکنش تند هاشمی به مصوبه شورای شهرسازی

غیبت شهردار به وقت تصاحب خیابان «مردم»

صفحه ۱۳

تلاش منافقین برای جذب بازرگان و شجریان

صفحه ۶

استاندار خوزستان در گفت وگوبا «شرق» مطرح کرد

۹ شهر خوزستان در وضعیت قرمز

صفحه ۱۳

یک کتاب، دو نویسنده:

تهران شهر بی آسمان نوشته امیرحسن چهل تن

به روایت احمد غلامی و علی خدایی

رمانی روی دور تند

صفحه ۸

حرف اول

با این مبادله گره کور باز می شود؟

فریدون مجلسی - تحلیلگر روابط بین الملل

چند روزی است سخنگوی دولت جمهوری اسلامی پیشنهاد تبادل زندانیان سیاسی میان ایران و آمریکا را مطرح کرده و وزیر خارجه هم باصراحت گفته است که نیازی به مبادیجی هم نیست! اندکی مبهم است؛ یعنی بدون مبادیجی خودشان یا نمایندگانشان می نشینند و بر سر شرایط مبادله چانه زنی می کنند؟

اما مگر نگفته بودند «نخست موعظه پیر می فروش این است» که «از صاحب ناچنسی احتراز کنید»؟ شاید تکرار این سخن ترامپ و وزیر خارجه اش که در هر زمان و هر مکان آدمایی مذاکره بدون قیدوشرط را دارند، به جایی رسیده که «توپ را به زمین این طرف انداخته اند؛ اما ظاهرا آن طرف که زمانی از او اصرار بود و از ما انکار، آن رفتنی آورده و اما و اگر می کند. شاید اکنون از آنجا که «میان عاشق و معشوق فرق بسیار است»، به توصیه حافظ شیرازی لازم باشد «چو یار ناز نماید شما نیاز کنید». البته اوضاع جهان هر روز فرق می کند و واکنش های سیاسی تابع شرایط روز است. این روزها که کرونا به مصداق «هرکه باشی بیش برفش بیشتر»، با تعطیلی، قرنطینه و بی کاری گسترده، مشکلات اقتصادی عظیمی در آمریکا پدید آمده و از مقبولیت ترامپ که به شکوفایی اقتصادی دورانش می باید، حتی نزد حامیان عوامش کاسته، در شرایطی که چند ماهی بیشتر به انتخابات باقی نمانده است، تصمیم در برخی مسائل ممکن است در تجدید انتخاب او اثر مثبت یا منفی بگذارد.

ادامه در صفحه ۲

توضیحات موسوی درباره مرگ پناهجویان افغان

رد مسئولیت حادثه همراه با گلایه هایی محترمانه

گروه دیپلماسی: درحالی که وزرای خارجه ایران و افغانستان توافق کردند هیئتی تشکیل داده تا در مورد پناهجویان کشته شده افغانستانی تحقیق کنند، سخنگوی وزارت خارجه ضمن ابراز تأثر بابت این حادثه به سؤالات مطرح شده در این...

صفحه ۱۵

سال هفدهم • شماره ۳۷۱۹ • ۱۶ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

حساب آرایبی بی حساب بورس

غلامرضا نظربلند - اقتصاددان

روزنامه «شرق» در شماره ۲۱ اردیبهشت ۹۹ متن گفت وگو با چند نفر از خبرگان حسابداری و مالی کشور را با عنوان «پشت پرده سودهای بورس» و با موضوعیت مصوبه دی ماه ۹۸ هیئت دولت، چاپ کرد. شرکت کنندگان در گفت وگو ضمن بررسی ریزگانانه مصوبه یادشده که به شرکت ها اجازه می دهد دارایی های ثابت خود را مجدداً ارزیابی کنند و مازاد حاصل را به مصرف افزایش سرمایه برسانند، اجرای آن را زیان بار دانسته و مخالفت خود را ابراز کرده بودند. پوشانیدن یا بهتر بگوییم اختفای زیان انباشته شرکت های زیان ده و تظاهر به رهایی از ورشکستگی، البته به طور کاغذی، (موضوع ماده ۱۴۱ قانون تجارت که شرکت های دارای زیان انباشته بیش از نصف سرمایه را ورشکسته قلمداد می کند، مگر آنکه افزایش سرمایه دهند)، بزرگ نمایی ارزش دارایی ها از سویی و ثابت نگه داشتن (و در واقع کوچک نمایی) میزان بدهی ها از سویی دیگر (و طبعاً مصنوعی شدن نسبت دارایی ها به بدهی ها و به هم ریختن «ساختار مالی» شرکت ها)، «حساب آرایبی» صورت های مالی به منظور فروش سهام شرکت ها به قیمت های بادکرده و دست کاری شده و افزایش قیمت تمام شده تولیدات کالایی و خدماتی (به واسطه قیمت گذاری جدید دارایی ها بر اساس تورم) را می توان از جمله دلایل لحظ و مخالفت صاحب نظران مزبور برشمرد. این نوشتار از منظر آسیب شناسی اقتصادی به مصوبه هیئت دولت می نگرد و در این راستا نکاتی را یادآور می شود؛ نخست آنکه اجبار ما به اینکه هر چند سال یک بار ارزش کارخانه هایمان را در دفاتر حسابداری افزایش چند درصدی بدهیم، ناشی از تورم لجام گسیخته است که اقتصادمان را در این چند دهه اخیر گرفتار خود کرده است. دیگر آنکه ناگزیر شدن ما به روی آوردن به راهکار «تفاوت تسعیر»، به موازات تجدید ارزیابی دارایی ها ناشی از آن است که پول ملی ما در فهرست ارزهای ضعیف (soft currencies) قرار دارد. چنین ارزیابی همواره در حال زدست دادن نرخ برابری خود در مقابل ارزهای محکم (hard currencies) هستند. شوربخانه کشورهایی که از تورم شدید رنج می برند و ارزش پول آنها در مقابل ارزهای محکم همواره در حال کاهش است، سرترا را از سر گشاد آن می زنند. این است که آنها عادت کرده اند به راهکارهای شکلی و صرفاً در حد تأثیرگذاری روی کاغذ مانند تجدید ارزیابی، حذف صفرهای اضافی پول ملی و کاهش رسمی ارزش آن (به قولی، تعدیل منفی) توسل جویند. رسمیت بخشیدن به کاهش ارزش پول ملی متضمن عملیاتی حسابداری است که تفاوت تسعیر گفته می شود و می تواند مکمل عملیات ناظر بر تجدید ارزیابی باشد و سودهای کاغذی دیگری را برای شرکت های ارزیابی، حذف صفرهای اضافی رانت خیزی این اقتصادهای بیمار را گسترش دهد. این در حالی است که کشورهای توسعه یافته اگر هم به ندرت بخواهند دارایی هایشان را مشمول تجدید ارزیابی قرار دهند، اصولاً به روش جایگزینی متوسل نمی شوند، زیرا آنها نه با تورم به آن معنا دست و پنجه نرم می کنند و نه نرخ برابری پول ملی شان حتی در درازمدت به طور معناداری در مقابل ارزش «ارز جهان روا» کم می آورد تا مجبورشان کند به موضوع تفاوت تسعیر بنگرند و ارزش پول خود را تعدیل منفی کنند. طرفه اهل دلیل ما برای توسل به تجدید ارزیابی و تفاوت تسعیر و کاهش صفرهای پول ملی را باید در افزایش شدید سطح عمومی قیمت ها (ایرتورم) و کاهش شدید ارزش پول ملی که آن هم با تورم همبستگی مستقیم دارد، سراغ گرفت. اگر به همین چند سال اخیر نگاهی بیندازیم، می بینیم که ارزش ریال در برابر دلار به کمتر از یک پانزدهم ارزش قبلی تنزل یافته است.

ادامه در صفحه ۴

پای واعظی در میان بود؟

یک وزیر دیگر نیز از کابینه حسن روحانی بیرون رفت

عکس: عونا هوشنگفر - ایستنا

صفحه ۲

یادداشت

واردات کالا، صواب یا ناصواب؟

جهش صادراتی در کشور است. به گفته همین مقام مسئول وزارت صمت: «موضوع صادرات غیرنفتی، امروز دیگر یک انتخاب و یک کار تشریفاتی نیست، بلکه یک اجبار به شمار می رود... صادرات آن قدر اهمیت دارد که دولت بدون صادرات غیرنفتی، نمی تواند تولید و تجارت کشور را مدیریت کند...». براساس همین رویکرد صادراتی است که کشورمان در حال پیوستن به پیمان اوراسیاست و وزارت صمت و سازمان توسعه تجارت از گسترش تبادلات اقتصادی فی مابین سخن می گویند و در فرازی دیگر ضرورت جهش ۵۰ میلیارد دلاری صادرات به کشورهای همسایه را سیاست یکی، دو سال آینده کشور برمی شمارند. سؤال اینجاست که این تناقض را چگونه می توان حل کرد؟! صرف نظر از روش مرکانتلیستی که قائل به افزایش صادرات و کاهش واردات با به کارگیری زور و ایجاد دیوارهای بلند تعرفه ای و وضع قوانین در جهت برقراری عوارض گمرکی و موانع تجاری بود و یکی، دو قرن است مطرود و متروک شده، فقط یک پاسخ می ماند: صادرات مواد منبع پایه (پتروشیمی و فولاد و...) به سایر کشورها و واردات اندک مواد اولیه و بعضی کالاهای ساخته شده برای تأمین نیاز داخلی خط تولید بعضی محصولات صنعتی و... و تولید اکثر محصولات مصرفی در داخل و با کیفیت نازل و قیمت بالا. همان مسیری که کشور همسایه (روسیه) در آن کار آزموده است. صادرات مواد خام و نیمه فراوری و ساخته شده و تأمین ارز مورد نیاز کشور و تأمین نیاز داخلی با کالاهای ساخته شده در داخل. این روند یعنی تضعیف هرچه بیشتر محصولات

براساس همین قانون که ظاهراً دستگاه مجری (وزارت صمت) پیشنهاد آن را داده بود، ممنوعیت های وارداتی بسیاری وضع شد و همچنان نیز به فهرست این ممنوعیت ها افزوده می شود. چنان که به تازگی وزیر (سابق) صنعت، معدن و تجارت گفت: اکنون هر کالای با کیفیتی که به حد نیاز در داخل کشور تأمین شود، محدودیت واردات دارد؛ تاکنون واردات ۲۵ درصد از کالاها (هزار و ۵۲۹ کالا) ممنوع شده است (رسانه ها - ۹۹/۲/۱۳).

سرپرست فعلی وزارت صمت (قائم مقام پیشین) نیز بر موضع ممنوعیت های وارداتی تأکید کرد و تجارت گفت: «ثبت سفارش هر کالایی که مشابه تولید داخلی دارد، ممنوع می شود... چراکه باید کالای غیر ضرور وارد کشور نشود و از منابع ارزی محدود نیز صیانت شود...» (مدرس خیابانی - ۹۹/۲/۱۳). کار ممنوعیت ها در این روزهای کرونایی به لیموشیرین و کش قیطانی هم رسیده است (سعید عباس پور، مدیر کل دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صنعت، معدن و تجارت - دنیای اقتصاد - ۹۹/۲/۷).

شاید تا اینجا کار برای ذهنیت ما ایرانیان عادت کرده به اجبار مصرف آن دسته از کالاهای بی کیفیت و گران داخلی چندان امر غریبی نباشد و ظرف سال های پس از انقلاب به دفعات این ممنوعیت های وارداتی به ضرر مصرف کنندگان، رویه غالب تجارت کشور بوده است (حتی با وجود تصویب قوانینی در منع این اقدامات از جمله ماده ۱۰۳ قانون برنامه سوم توسعه). اما امری که تا حد زیادی، بدیع به نظر می رسد، روی دیگر قضیه است و آن اتخاذ هم زمان سیاست ممنوعیت های وارداتی با سیاست

حسین حقگو کارشناس اقتصادی

امروز هیچ کشوری را در جهان نمی توان یافت که مرزهای خود را به روی کالا و خدمات سایر کشورها ببندد و انتظار داشته باشد سایر کشورها دست به اقدام متقابل نزنند و از محصولاتش استقبال کنند. واردات و صادرات دو روی یک سکه اند و آن سکه، تجارت بین المللی است. البته طبعاً محصولات کشورهای پیشرفته و توسعه یافته تر به واسطه کیفیت، قیمت، تنوع و... امکان بیشتری برای حضور و تسخیر بازار سایر کشورها دارند و تولیدات کشورهای کمتر توسعه یافته و غیر صنعتی امکان و اقبال کمتر.

متأسفانه این قاعده به ظاهر بدیهی در ذهن برخی از بالاترین سیاست گذاران و برنامه ریزان و مسئولان اجرایی کشورمان مقبولیت چندانی ندارد. چنان که این پارادوکس را قابل انجام در زمان واحد می دانند: ممنوعیت واردات و جهش صادرات! حدود یک سال و نیم قبل و با اوج گیری تحریم های ظالمانه علیه کشورمان، طرحی در مجلس به تصویب رسید که طبق آن، وزارت صنعت موظف شد از «ثبت سفارش کالاهای مصرفی و مصرفی بیادوام خارجی دارای مشابه ایرانی که با کیفیت مناسب و به میزان کافی تولید شده باشد، تا پایان مدت قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه خودداری» کند و از موانع تعرفه ای و فنی برای مدیریت واردات استفاده کند.

خبر به وقت شرق

بادکست Podcast

هر شب در کانال تلگرامی شرق @sharghdaily

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

۸۸۹۶۲۰۳۵

sharghdaily.ir

بدون هزینه ارسال

شرق روزنامه

تحويل روزنامه در منزل یا محل کار شما

۸۸۹۰۳۵۴۸